

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

ver. 37.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

ut que possumus flagiter, immo vero hic etiam minora. Calvini autem nostræ commissit, ut possumus maiora facientes, mercedem acquirere laudem. Hæc pluribus ostendenda putant, ut ne quis sola fide deceptus, veniat ad illud iudicium imparatus, sed illis sese instruat, quibus iudicium subire possit.

VERSUS 41.

Tunc dicit & his qui à sinistris erunt: Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & Angelis eius.

QUESTIO I.

Cur Impij damnentur?

Calvinus exprobrari dicit impijs. [Quod reiecto salutatore, sponte se in vitam sortem conuerterint, & cum fatana perire maluerint. Non quod minus ipsi ad exitum destinati sint, quam diaboli, sed quia in eorum scelere palam appareat exitij causa, dum vocantis gratiam respiciunt. Quamvis igitur articulo Dei iudicio reprobi, iam antequam nascantur morti donati sint, quando tamen offer ut illis vita, non consentitur mortis hæredes, vel fatana socij, sed ab incredulitate emergit, ac detegitur eorum perditio, quæ penitus abscondita erat.]

Hæc est horrenda & in Dei bonitate blasphemia Calvinii Philosophia. Quam etiam Beza, Piscator aliique exasperant, vide coll. Momp. II. circa finem Beza in summa Christianismi. Contra Castalionem, p. 696. Vide & librum concordia, seu consensum orthodoxi Germanum Bavarum in Examine cõtra Scilicet cerum, à quibus refugium Hemmingius, Arminiani & iam plerique Calviniani facti molliores, non n. recipiunt dogma eorum, qui Parcarum tabulas cum familia Zenonis confingunt. Ita ille præfatione in Epist. Apolloniorum. Non vult Deus mortem peccatoris, ut docuit de idolo Calvinistico c. 8. Ezechielis testimonium est. c. 18. 23. Omnium iniquitatum eius, quas operatus est, non recordabor, in iustitia sua, quam operatus est, viuet. Namque voluntas mea est mors impij, dicit Dominus Deus, & non conuertatur à vijs suis & viuat: idem pronunciat cõtra in eos, qui à sua iustitia defecerint. Summissime consolationis argumentum ex sanctissime Triados bonitate per prophetam, fidelibus pronunciatum, ex animis exellere subdola diffinitententat. Tam emphatica est in Hebræo sententia. Nunquid desiderando desidero mortem impij & voluntatem, benedictionem, & odium cum desiderio & voluptate propensam. Iam & Thren. in hunc Psalmum: Argumentum est à natura Dei studio, in re creatas suas: Nam ego vt omnium sum creator, ita paterno studio erga omnes ducor. Non possum à me reuocare quæquam abalienare. Sed si quis abalienatur, id ipsi sua iniquitas euenit, non mea iniuria, omnium iniquitatum non recordabor amplius: & Quare? quia non est mea voluntas mors impij. Nunc impiam distinctionem adhibeamus Non est mea voluntas mors impij, sed vt conuertatur, scilicet, quia creatura est mors, qua contumacia scelus est, et qua iudiciorum seges ipsa media perditionis, mea voluntas est, vno verbo. Nolo tuum, vt scelus, volo vt peras. Imo inquit impius, tua voluntas est mors mea, quia antequam mea voluntas esset, antequam mea peccata tua prauis oblati fuissent, iam mors mihi decesserat, & nigrum ihera consilio aternitatis præscriptum, nõ decesserat mea, vel morte, vel contumacia, vt peccata sunt, sed vt tua iudicia exequaris, ideo & vitam subtrahis, & demoni mercedis, quæ in scelera, olim traditurus agnosco: sed illa me non impolatur, si creaturas suas sine illarum culpa addidit exitio, &

decreto præparat flagitia. Dicit Adolphus venator Calvinista (in declaratione) vna voluntate Deum dicere peccatori eadem: conuertere, nolo mortem tuam: altera vero loquitur, volo vt iste homo absq. conuersione, & damnatus maneat. Esse in Deo scdus duplex, externum & internum: quos in exte. nõ delectat amicos suos & hæredes vite æternæ, eos in interno iam antequam nati essent, hostes declarasse, & ad æternam damnationem immutabili decreto ordinasse. Dicit: Quantumvis Deus reprobos inuitet, vocet, oret, obsecretur, ad conuersionem admoveat, verbum illud annunciari curet, salutem polliceatur, rem eo pacio proponat, ac si tantum per ipsos sciret, ista tamen omnia a Deo cordi non esse, sed fieri tantum ab ipso: vt ipsos (quos tamen volebat credere & conuertere, & in quibus nunquam operari voluit) ob ipsorum infidelitatem, & impenitentiam grauari damnationis pena efficiat. Sic ille suorum popularium mentes, à quibus longerecedit, exponens. Minus videmus in iudicio retractarios ipsos improbos, non n. excusant vitæ suæ nequitias, prædestinatione, & voluntate iudicis ad crimina impellere, ne quid beneagenda potestate sibi defuisse querant: ut tamen speciosissima & iustissima excusatio esse potuisset: si dicebat à iudice se coactos, & impulsos. Non potuisse necessitati non parere. Necessitati omnes similes esse. Cur & vsurpabunt illud:

tuus id est deus dicitur: & vt non vult deus dicitur.

Nec sitantes quæ ex Deo oriuntur, ferre mortales oportuisset. Dixi xal. rare hæc Piscator, & ecce thesauri eius. I. Peccata sunt Deo prope, ut nte, & sunt eodem volente immo omnino sic volente. Sect. 17. ite a. 6. & b. 64. & passim. 2. Vult Deus iniquitatem fieri, et si ea non delectatur: sicut agrotus amarum potum bibere vult et si eo non delectatur. Et sic dicit illud Pl. 5. Non es Deus qui delectetur iniquitate & intelligit et 95. 3. Vult Deus vt Iudas Christum proderet, & vt Iudas ipsum occideret: quod tamen illis prohibuerat. Sect. 10 & 16 & 24. 4. Constantem est voluntati Dei quod iniustum est, hoc est præcepto ipsius contrariū v. g. homicidium illud Iudeorum & proditione Iude & c. Ibi dicit præsertim Sect. 16 & 24. 5. Omnia sunt ex decreto Dei. etiam ipsi peccata: & quid ex decreto absoluto & speciali. Sect. 156 & b. 58. & c. 130. 6. Quia Deus iustitia & misericordia sua patefacere vult, ideo quoque vult, vt peccata fiant. Sect. 61. 7. Quia Deus procurat patefactionem istam iustitiae & misericordiae suae, id. o. et procurat ipsa peccata, Sect. 64. 8. Deus procurauit, vt Abalon stupraret vxorē patris sui, vtq. Simej regi suo malediceret & c. ibid. vti & Sect. 17. 9. Deus destinauit omnes homines ad peccata: idque propterea, vt alios ex misericordia seruariet, alios ex iustitia puniret ac perderet. Sect. 89. 10. Quia Deus peccata permittit, ideo euenit, ideo necesse est, vt illa fiant: quia scus frustrā decreuisset permittit. Sect. 131. 11. Incredulitas Iudeo: & (similiter omnium incredulorum) penderat prædestinatione Dei. Idq. Apostolus Rom. 9. diserte docet. Sect. 133. Quis Ceteris & Bacchi facris vel ipsi Afmodæo aliud officiū tribuat, & tamen nobis indignatur, & furiosum conuiuium nominant. Legit obsecro præfatione nouem orphanorum Iherosolymitani Iacobi Arminij in amicis eius cū F. Iunio collatione, præcipue in hæc verba. Ac faciebatur quidē sepe numero parens noster fieri posse, vt D. Calvin. & Lutherus in sententiam illā, quā ipse oppugnabat, religione aliqua scripturam perducti essent: sed quā illæ ipsæ scripturæ non recte ab ipsis essent intellectæ, & tota ab ipsis distulerent antiquitas, Græca pariter & latina, & pietati noxia esset illa ipsa crudelitas, & religionem illam euerteret, putabat ille sine vilo pacis publicæ dispensatio ea se proponi posse, quæ & scripturis consona, & Dei naturæ conuenientia & pietati instillanda ideo, & si admittenda essent pacem, ac concordiam cum sanctimoniam allatura esse iudicabat. Imprimis verò etiam illud pium ipsius pectus percellibat, quod posita illa